

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Басейнова дирекция „Дунавски район“

29.7.2026 г.

X ПУ-01-613-6/29.07.2026

Per. №

Подписано от: BASEYNOVA DIREKSIYA DUNAVSKI RAYON

ДО

МАРИЯ ГЪЛЪБОВА

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ ЕООВОСПЗ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

На Ваш № ОВОС-81-28/17.07.2026 г.

Относно: Уведомление за инвестиционно предложение (ИП) за „Изграждане на Скоростен път Монтана – София с тунел под прохода „Петрохан“, с възложител Агенция „Пътна инфраструктура“

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ГЪЛЪБОВА,

В Басейнова дирекция „Дунавски район“ (БДДР) е постъпило Ваше писмо с искане за изготвяне на допълнително мотивирано становище към становище с наш изх. № ПУ-01-613-1/24.06.2026 г., при съобразяване на изискванията на чл. 4а, ал. 2 от Наредбата за ОВОС, както и да се предоставите информация за предположение за значително трансграничното въздействие върху повърхностни и/или подземни водни тела на територията на друга държава при реализирането на ИП.

Представеното уведомление за ИП за „Изграждане на Скоростен път Монтана – София с тунел под прохода „Петрохан“, не е допълвано от възложителя Агенция „Пътна инфраструктура“. Допълнително е представено единствено комплексно становище на Сдружение „Балканка“, както и допълнение към него.

I. Допълнително мотивирано становище по чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите (ЗВ) за ИП за „Изграждане на Скоростен път Монтана – София с тунел под прохода „Петрохан“

ISO 9001:2015

Certificate No: BG/1398Q/1411

5800 гр. Плевен, ул. „Чаталджа“ № 60

тел.: +359 64 88 51 00

e-mail: dunavbd@bddr.bg, web: www.bd-dunav.bg

Допълнителното мотивирано становище на БДДР за горепосоченото ИП, съобразено с изискванията за пълнота и обоснованост, и в изпълнение на законовите изисквания към съдържанието на становището по чл. 155, ал. 1, т. 23 от ЗВ, е следното:

Представената информация за горепосоченото ИП, въз основа на която е издадено и първоначалното становище на БДДР с наш изх. № ПУ-01-613-1/24.06.2026 г., е както следва:

Планираният скоростен път „Монтана – София“ с тунел под прохода „Петрохан“ е ключов елемент на националната и европейската транспортна мрежа. Попълненото уведомление е на основание чл. 4, ал. 1 от Наредбата за ОВОС и чл. 10, ал. 1 от Наредба за ОС. В тази връзка **настоящото ИП ще включва следните три компонента:**

- **изработване на разширен идеен проект с извършване на пълни инженерно геоложки проучвания;**
- **Подробен устройствен план - Парцеларен план (ПУП-ПП) за намерението;**
- **изграждане на Скоростен път „Монтана – София“ с тунел под прохода „Петрохан“;**

Разработени са две вариантни решения: „тъмносин вариант“ и „зелен вариант“ за скоростен път, базирани на технически параметри, съгласно изискванията на Заданието за изработване на разширен идеен проект и действащата Наредба №РД-02-20-2/2018 г. за проектиране на пътища.

И двата варианта започват при пътен възел „Монтана“ на АМ „Видин – Монтана“ при пресичането му с околоръстния път на гр. Монтана и трасето на път I-1. В нивелетно отношение в участъците от началото на обекта до около км 47+000 – км 48+000, трасетата на двата варианта преминават през платовидно-хълмист терен с пресичане на широки и дълбоки ясно изразени дерета, за премостването на които се налага изграждане на 4 броя виадукти за син вариант и 12 броя виадукти за зелен вариант.

За пресичането на Стара планина е предвидено изграждането на тунел с дължина от 10,050 км за зелен вариант и 14,030 км за тъмносин вариант. След тунела трасетата продължават преминавайки през полупланински терен с ясно изразени дълбоки дерета, които също налагат премостване с виадукти – 12 бр. за тъмносин вариант и 14 бр. за зелен вариант. В участъците до края на обхвата на проекта всички трасета преминават през спокоен сравнително равнинен терен.

1. Тъмносин вариант с общата дължина 95,688 км – след началната точка трасето се насочва на юг и пресича старото трасе на първокласния път в посока Монтана и обхожда язовир Огоста от запад и от юг. При км 11+000 трасето се насочва северно от с. Боровци с пресичане на жп линията и път II-81, продължава на юг и обхожда от запад с. Балювица. Изкачването към по-високите части на Стара планина е решено между гр. Вършец и с. Спанчевци, източно от минералните бани. След навлизането в защитени зони BG0001040 Западна Стара планина и Предбалкан около км 37+500 и BG0002002 Западен Балкан около км 40+000, е предвидено преминаване под проход Петрохан с тунел с начало км 41+100 и дължина 14 км. Краят на тунела е предвиден при км 55+100, югозападно от с. Браковци, след което трасето се спуска на югозапад към съществуващия път, като два пъти го пресича. В този участък също се пресича защитена зона BG0001040 Западна Стара планина и Предбалкан и се

навлиза в защитена зона BG0002005 Понор. В края на участъка скоростният път пресича път II-81 и достига до АМ „Европа“.

2. Зелен вариант с общата дължина 99,393 км – след началната точка трасето се насочва на юг и пресича старото трасе на първокласния път в посока Монтана и обхожда язовир Огоста от запад и от юг. При км 11+000 трасето се насочва на юг, като обхожда от югозапад с. Боровци, след което пресича с виадукт жп линията и път II-81. Изкачването към по-високите части на Стара планина е решено между гр. Вършец и с. Спанчевци, източно от минералните бани.

След навлизането в защитени зони BG0001040 Западна Стара планина и Предбалкан около км 38+000 и BG0002002 Западен Балкан около км 39+000, с няколко хоризонтални криви в западна посока се постига изкачване на по-голяма височина, с цел намаляване на дължината на тунела. Предвидено е влизането в тунела под прохода Петрохан да е при км 47+900, а дължината му да е 10 км. Краят на тунела е предвиден при км 57+900, югозападно от с. Браковци, след което трасето се спуска на югозапад към съществуващия път, като два пъти го пресича. В този участък също се пресича защитена зона BG0001040 Западна Стара планина и Предбалкан и се навлиза в защитена зона BG0002005 Понор. След км 67+500, трасето на зеления вариант е разработено по следата на тъмносиния вариант.

Голяма част от водните обекти преминават под виадукти, а за останалата част ще бъдат предвидени мостови съоръжения 15 бр. за зелен вариант и 17 бр. за тъмносиния.

Проектът не предвижда съхраняване на опасни вещества на строителните площадки, както и не се предвижда използването на химични вещества, препарати и продукти, подлежащи на забрана. По време на експлоатация на участъка по него ще се транспортират различни по вид опасни вещества и смеси. Опасност от тази дейност съществува единствено при възникване на пътно-транспортни произшествия с участието на превозни средства, транспортиращи такива вещества. Пътния обект не представлява съоръжение с нисък или висок рисков потенциал съгласно чл. 99б от Закона за опазване на околната среда. ИП не предвижда водовземане от повърхностни или подземни води, като вода ще се ползва единствено при приготвянето на бетоновите смеси, осигурявани от лицензирани доставчици. ИП не е свързано с генериране на отпадъчни води.

Видно от гореизложеното:

- Първият етап от реализацията на ИП включва извършване на пълни инженерно геоложки проучвания;
- Предвид наличието на два възможни варианта на трасето, се очаква инженерно-геоложкото проучване да обхване трасето и на двата варианта.

При оценка на допустимостта на ИП, представена по-долу, БДДР се е базирала на наличната информация, с отчитане на предстоящото инженерно геоложко проучване.

Допълнително, следва да се има предвид, че настоящото становище се издава на основание чл. 4а, ал. 1 във връзка с чл.4, ал.1 от Наредбата за ОВОС и касае допустимостта на ИП на най-ранен етап. Представеното Уведомление за ИП съдържа изискуемата информация, посочена в чл.4, ал.3 от цитираната наредба и съответно БДДР се произнася на този етап съобразно представената информация и наличната такава в БДДР.

1. Заключение за допустимостта на инвестиционното предложение от гледна точка на мерките за постигане добро състояние на водите, определени в плановете за управление

1.1. По отношение на План за управление на речните басейни 2022-2027 г. (ПУРБ) в Дунавски район

1.1.1. Проектните трасетата на скоростен път Монтана – София (тъмносин и зелен вариант), попадат в обхвата на следните повърхностни и подземни водни тела, както и зони за защита на водите:

1.1.1.1. Повърхностни водни тела

Код на ВТ	Воден обект	Географски обхват	Естествено/ СМВТ/ИВТ*	Химично състояние	Екологично състояние/ потенциал
BG1IS300R1018 (тъмносин и зелен вариант)	ИСКРЕЦКА	р. Искрецка от извор до вливане в р. Искър при Своге	Естествено	Добро	Умерено
BG1IS400R012 (тъмносин и зелен вариант)	БЛАТО	р. Блато от извор до вливане в р. Искър при Нови Искър, вкл. притоците - Сливнишка и Костинбродска	СМВТ	Не достигащо добро	Лош
BG1NV200R1001 (тъмносин и зелен вариант)	НИШАВА (ГИНСКА)	р. Нишава (Гинска) от извор до държавна граница, р. Височка (Сребърна) без зона питейни РВ СД "Сребърна-Гински" и р. Габерска от извор до държавна граница	Естествено	Не достигащо добро	Умерено
BG1NV200R1102 (тъмносин и зелен вариант)	без име	РВ "Перачката бара"; землище Браковци	Естествено	Добро	Добро
BG1OG307R1213 (тъмносин и зелен вариант)	ОГОСТА	р. Огоста след язовир Огоста до вливане на р. Ботуня при Бойчиновци	Естествено	Добро	Умерено
BG1OG600R1006 (тъмносин и зелен вариант)	БОТУНЯ	р. Ботуня от Вършец до вливане на р. Черна при Долно Озирово, вкл. притоците - Бяла и Черна	Естествено	Добро	Умерено
BG1OG600R1106 (само тъмносин вариант)	БОТУНЯ	РВ "Крушечка бара"; РВ "Старата река"; РВ "Релков дол"; РВ "Драгиева бара"; РВ "Орлощица 1"; РВ "Орлощица 2"; р. Ботуня до Вършец	Естествено	Добро	Добро
BG1OG700R005 (тъмносин и зелен вариант)	ШУГАВИЦА	р. Шугавица от извор до вливане в р. Огоста при Долно Белотинци	Естествено	Не достигащо добро	Умерено
BG1OG700R1002 (тъмносин и зелен вариант)	ЗЛАТИЦА	р. Златица от извор до язовир Огоста	Естествено	Добро	Умерено

Код на ВТ	Воден обект	Географски обхват	Естествено/ СМВТ/ИВТ*	Химично състояние	Екологично състояние/ потенциал
BG1OG700R1003 (тъмносин и зелен вариант)	БЪРЗИЯ	р. Бързия от Бързия до язовир Огоста, вкл. притоците - р. Врещица и р. Берковска от РВ при Берковица	Естествено	Добро	Добро
BG1OG700L1004 (тъмносин и зелен вариант)	яз. Огоста	язовир Огоста	СМВТ	Не достигащо добро	Умерен
BG1OG700R1103 (само зелен вариант)	БЪРЗИЯ	РВ "Пръшковица"; РВ "Гаванищица"; РВ "Садина бара"; РВ "Ширине" на реките Бързия, Рибна бара, Голяма Садина бара и Малка Садина бара	Естествено	Добро	Добро
BG1OG789R1001 (тъмносин и зелен вариант)	ОГОСТА	р. Огоста от вливане на р. Дългоделска при Гаврил Геново до язовир Огоста при Горно Церовене	Естествено	Добро	Умерено

Забележка: * СМВТ – силномодифицирано ВТ; ИВТ – изкуствено ВТ. За СМВТ и ИВТ се определя екологичен потенциал.

Съгласно публично достъпните карти на кадастрално-административната информационна система на Агенцията по геодезия, картография и кадастр, проектните трасета на скоростен път Монтана – София, пресичат следните повърхностни водни обекти: река Огоста, река Страшливец, река Златица, река Говнуша бара, река Бързия, река Шугавица, река Стакьовица, река Раковица, река Миленченска, река Старата, река Боровска, река Шумска, река Крива, река Слана бара, река Блато, както и дерета (суходолия) от водосборите им.

ИП не е свързано с водовземане от повърхностни водни обекти. **Въздействието** от ползването на повърхностните водни обекти **при изграждането на мостове и виадукти над водни обекти ще е краткотрайно с локален характер по време на строителния период. При спазване на превантивните мерки, планирани в ПУРБ 2022-2027 г. в Дунавски район, не се очаква реализирането на ИП, независимо в кой вариант - тъмносин или зелен вариант, да окаже дългосрочно негативно въздействие върху елементите за качество на водите и да доведе до влошаване на химичното и/или екологично състояние/потенциал на засегнатите от проекта повърхностни водни тела.**

1.1.1.2. Подземни водни тела (ПВТ)

Код на ПВТ	Име на ПВТ	Химично състояние	Количествено състояние
BG1G0000QAL015 (тъмносин и зелен вариант)	Порови води в Кватернера - р. Огоста	Добро	Добро
BG1G00000NQ029 (тъмносин и зелен вариант)	Порови води в Неоген-Кватернера - р. Нишава	Добро	Добро

Код на ПВТ	Име на ПВТ	Химично състояние	Количествено състояние
BG1G00000NQ030 (тъмносин и зелен вариант)	Порови води в Неоген-Кватернера - Софийска долина	Лошо	Добро
BG1G00000TJK044 (тъмносин и зелен вариант)	Карстови води в Западния Балкан	Добро	Добро
BG1G00000TJ046 (тъмносин и зелен вариант)	Карстови води в Годечкия масив	Добро	Добро

Съгласно представената информация за ИП не се предвиждат дейности, които могат да окажат въздействие върху химичното състояние на подземните водни тела засегнатите от проекта.

Потенциално негативно въздействие върху засегнатите от проекта подземните водни тела, и преди всичко подземни водни тела разположени в карстови басейни и в територии с пукнатинни колектори (BG1G00000TJK044 и BG1G00000TJ046), е възможно да настъпи от предвидения тунелен участък за всеки от разработените пътни варианти. Подземните водни тела BG1G00000TJK044 „Карстови води в Западния Балкан“ и BG1G00000TJ046 „Карстови води в Годечкия масив“ са разположени в един слой и са карстов тип, характеризиращ се с наличие на пукнатинно-карстова циркулация и различни по дълбочини водоносни хоризонти. В случая и двете карстови ПВТ, засегнати от проекта, са в добро химично и количествено състояние.

И за тъмносиния и зеления вариант е планирано подземно прокопаване на тунела. Идейният проект предвижда прокопаване и укрепване на тунела посредством нов австрийски тунелен метод, предвид това, че този метод е икономически значително по-целесъобразен и гъвкав, като позволява значително по-лесно да се проектират и изградят всички съоръжения за безопасност и евакуация. И за двата описани варианта (тъмносин и зелен вариант) са определени оптимални дължини на тунелите, така че дейностите по изграждане на порталните участъци да са с минимално засягане на терена, като в същото време да се гарантира минимално покритие над порталните участъци на тунела, което да гарантира безпроблемното прокопаване. **Необходимостта от ползване на взрив ще се уточни на следващ етап на реализиране на проекта.**

При прокопаване на тунелния участък при тъмносиния или зеления вариант, е възможно да се засегне един или повече водоносен хоризонт, разположен във всяко от подземните водни тела BG1G00000TJK044 и BG1G00000TJ046, при което да се създадат предпоставки за нарушаване на естествения количествен баланс в засегнатия водоносен хоризонт.

Съгласно представената информация преди пристъпване към изграждане на Скоростен път „Монтана – София“ с тунел под прохода „Петрохан“ ще бъде изработен разширен идеен проект с извършване на пълни инженерно геоложки проучвания.

С планираните в уведомлението за ИП предстоящи пълни инженерно геоложки проучвания, част от изработването на разширен идеен проект за изграждане на Скоростен път Монтана – София с тунел под прохода „Петрохан“, ще се:

- установят водоносните хоризонти и тяхната взаимовръзка, карстови кухини, нивата на подземните води, посока и скорост на движение на подземните води, както и връзката с извори, реки и влажни зони;

- оцени риска от пресичане на карстови кухини, промяна на подземния воден режим, загуба на подземни води, поява на значителни водопритоци в тунела, както и въздействие върху карстови извори, вкл. и за питейно-битово водоснабдяване и зависими екосистеми.

Предвид всичкогореизложено на този първоначален най-ранен етап – уведомление за ИП „Изграждане на Скоростен път Монтана – София с тунел под прохода „Петрохан“, което предвижда: изработване на разширен идеен проект с извършване на пълни инженерно геоложки проучвания; ПУП-ПП за намерението и изграждане на скоростния път, независимо за кой от планираните варианти, тъмносин или зелен, не може да се даде окончателна и достоверна оценка на риска от реализацията на ИП върху количественото състояние подземните водни тела, засегнати от проекта. Такава оценка следва да бъде направена в хода на процедурата по ОВОС, в която БДДР ще участва съобразно компетентностите си. Предвиденото инженерно-геолошко проучване ще даде допълнителна база за извършване на максимално реалистична оценка

Предвид горното, БДДР счита за целесъобразно настоящото ИП да се раздели на две отделни самостоятелни ИП, които да се реализират последователно, а именно:

1. ИП за инженерно геолошко проучване, което да приключи с предложение за конкретен вариант а трасето

2. ИП за реализация на Скоростен път Монтана – София с тунел под прохода „Петрохан“.

Съобразно наличната към момента информация, планираните дейности в ИП не се очаква да окажат негативно въздействие върху химичното състояние подземните водни тела, засегнати от проекта.

Зони за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1 от ЗВ, в които попада ИП

Зони за защита на водите	Вид на зоната	Код и име на зоната
чл. 119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ	Зона за защита на питейните води от повърхностни водни тела	BG1DSWNV1102 PB "Перачката бара"; землище Браковци; BG1DSWOG1103 PB "Пръшковица"; PB "Гаванищица"; PB "Садина бара"; PB "Ширине" на реките Бързия, Рибна бара, Голяма Садина бара и Малка Садина бара; BG1DSWOG1106 PB "Крушечка бара"; PB "Старата река"; PB "Релков дол"; PB "Драгиева бара"; PB "Орлощица 1"; PB "Орлощица 2"; р. Ботуня до Вършец
	Зона за защита на питейните води от подземни водни тела	Всички подземни водни тела са определени като зони за защита на питейните води.
чл. 119а, ал. 1, т. 4 от ЗВ	Зона за стопански ценни видове риби	BG1FSWOG600R1106
	Чувствителна зона	BGCSARI03; BGCSARI04; BGCSARI07

Зони за защита на водите	Вид на зоната	Код и име на зоната
чл.119а, ал. 1, т. 3 от ЗВ	Нитратно уязвима зона	Северна Зона; Югозападна зона
чл.119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ	Зона за местообитания	Драгоман - BG0000322; Западна Стара планина и Предбалкан - BG0001040;
	Зона за птици	Раяновци - BG0002001; Западен Балкан - BG0002002; Понор - BG0002005

1.1.1.4 Санитарно-охранителни зони (СОЗ), съгласно чл. 119, ал. 4, т. 2 от ЗВ

Проектните трасета на скоростен път **Монтана – София**, попадат в границите на следните **СОЗ** учредени по реда на **Наредба №3/16.10.2000 г.** за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (Наредба № 3):

- малка част от проектното трасе на зеленият вариант на пътя (при км 45+400) преминава през пояс II на СОЗ около речно водохващане (РВ) „Ширина“, съгласно Заповед № СОЗ-483/07.10.2016 г.;

- проектният тунел на тъмносиния вариант (от км 44+340 до км 45+700), преминава подземно през пояс II на СОЗ около РВ „Релков дол“, съгласно Заповед № СОЗ-09/12.05.2004 г.;

- проектният тунел на тъмносиния вариант на пътя (от км 45+700 до км 46+000) преминава подземно през пояс II на СОЗ около РВ „Старата река“, съгласно Заповед № СОЗ-13/14.06.2004 г.

Съгласно ПУРБ, за опазване на водоизточници за питейно водоснабдяване, без определени СОЗ по Наредба № 3, са определени буферни зони с радиус 1000 метра около водовземните съоръжения. **Част от проектното трасе на зеленият вариант** (в района на с. Бързия от км 43+100 до км 44+600) **и част от проектното трасе на тъмносиния вариант** (при началото на проектният тунел от км 41+200 до км 43+300), **попадат в буферни зони около съоръжения за питейно водоснабдяване от подземни води без определени СОЗ.**

В тази връзка за ИП са приложими следните забрани, ограничения и ограничения при доказана необходимост:

Съгласно Заповеди №№СОЗ-09/12.05.2004 г., СОЗ-13/14.06.2004 г. и СОЗ-483/07.10.2016 г., в пояс II на СОЗ около РВ „Релков дол“, „Старата река“ и „Ширина“ се ограничава:

- **Изграждане на надземни и подземни строителни съоръжения с изключение на реконструкция и модернизация на основните водоснабдителни съоръжения;**
- **Прокарване пътища и магистрали;**
- **Изсичане на гори, с изключение на отгледна сеч.**

Съгласно Приложение №1 към Националния каталог от мерки за ПУРБ в буферните зона около съоръжения за водовземане от подземни води без определена СОЗ, се забраняват:

- Дейности, които водят до непряко отвеждане на опасни вещества във водното тяло от земната повърхност или между земната повърхност и водното ниво;
- Дейности, които водят до непряко отвеждане на вредни вещества във водното тяло между земната повърхност и водното ниво.

Съгласно Приложение №1 към Националния каталог от мерки за ПУРБ в буферните зона около съоръжения за водовземане от подземни води без определена СОЗ се допускат „Дейности, които не са забранени, и могат да бъдат разрешени, ако със специални изследвания (процедура по ОВОС) се докаже, че няма да въздействат върху състоянието на водите в зоната за защита и/или в резултат от тях няма да се наложи допълнително пречистване за осигуряване на необходимото качество на питейната вода“, а именно:

- Дейности, които водят до непряко отвеждане на вредни вещества от земната повърхност във водното тяло.

Горепосочените забрани и ограничения са съобразени при произнасянето на БДДР относно допустимостта на ИП в т.5 от настоящото становище.

1.1.2. Мерки заложи в ПУРБ 2022-2027 г. в Дунавски район, за запазване и подобряване на повърхностни и подземни води

В ПУРБ 2022-2027 г. няма конкретни забрани касаещи разглежданото ИП, свързано с изграждане на Скоростен път Монтана – София с тунел под прохода „Петрохан“, което предвижда: изработване на разширен идеен проект с извършване на пълни инженерно геоложки проучвания; ПУП-ПП за намерението и изграждане на скоростния път.

При реализацията и експлоатацията на ИП, следва да се спазват приложимите за него превантивни мерки и действия, планирани в Програмата от мерки (ПоМ) към плана, в т.ч.: DW_1 с действие DW_1_4 - Спазване на забрани и ограничения в СОЗ съгласно заповедта за определяне на зоната и списъка по Приложение №1 към Националния каталог от мерки за ПУРБ; DP_2 с действие DP_2_8 - Забрана на миенето и обслужването на транспортни средства и техника в крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата; GO_3 с действие GO_3_6 - Съобразяване с режими, препоръки и мерки имащи отношение към води, въведени с утвърден план за управление на 33/ЗТ; НУ_7 с действие НУ_7_10 - Забрана за нарушаването на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици, с изключение на дейности за осигуряване на енергийната сигурност, удълбочаване на фарватера и коригиране на речното корито за осигуряване/подобряване на безопасно корабоплаване в общия българо-румънски участък на р. Дунав и при дейности за защита от наводнения, както и други дейности съобразени с действащото законодателство. Подробна информация за мерките в ПоМ се съдържа в Приложенията към Раздел 7 на ПУРБ 2022-2027 г.

За спазване на мярка DW_1 с действие DW_1_4 в поясите на СОЗ следва да спазва забраните, ограниченията и ограниченията при доказана необходимост съгласно заповедите за определяне на СО (посочени в т. 1.1.1.4 на настоящото становище), а в буферните зони тези от Приложение №1 към Националния каталог от мерки (актуално към ПУРБ 2022-2027 г.), посочени по-горе, а именно:

➤ Съгласно Заповеди №№СОЗ-09/12.05.2004 г., СОЗ-13/14.06.2004 г. и СОЗ-483/07.10.2016 г., в пояс II на СОЗ около РВ „Релкъов дол“, „Старата река“ и „Ширине“ се ограничава:

- Изграждане на надземни и подземни строителни съоръжения с изключение на реконструкция и модернизация на основните водоснабдителни съоръжения;

- Прокарване пътища и магистрали;

- Изсичане на гори, с изключение на отгледна сеч.

➤ Съгласно Приложение №1 към Националния каталог от мерки за ПУРБ в буферните зона около съоръжения за водовземане от подземни води без определена СОЗ, се забраняват:

- Дейности, които водят до непряко отвеждане на опасни вещества във водното тяло от земната повърхност или между земната повърхност и водното ниво;

- Дейности, които водят до непряко отвеждане на вредни вещества във водното тяло между земната повърхност и водното ниво.

➤ Съгласно Приложение №1 към Националния каталог от мерки за ПУРБ в буферните зона около съоръжения за водовземане от подземни води без определена СОЗ се допускат „Дейности, които не са забранени, и могат да бъдат разрешени, ако със специални изследвания (процедура по ОВОС) се докаже, че няма да въздействат върху състоянието на водите в зоната за защита и/или в резултат от тях няма да се наложи допълнително пречистване за осигуряване на необходимото качество на питейната вода“, а именно:

- Дейности, които водят до непряко отвеждане на вредни вещества от земната повърхност във водното тяло.

Заключение: В ПУРБ 2022-2027 г. няма конкретни забрани касаещи разглежданото ИП, свързано с изграждане на Скоростен път Монтана – София с тунел под прохода „Петрохан“, което предвижда: изработване на разширен идеен проект с извършване на пълни инженерно геоложки проучвания; ПУП-ПП за намерението и изграждане на скоростния път. В тази връзка ИП за „Изграждане на Скоростен път Монтана – София с тунел под прохода „Петрохан“, е допустимо спрямо целите за постигане добро състояние на водите заложи в ПУРБ 2022-2027 г. на Дунавски район, при спазване на мерките посочени в т. 1.1.2. от настоящото становище в т. ч. мярка DW_1 с действие DW_1_4 - *Спазване на забрани и ограничения в СОЗ съгласно заповедта за определяне на зоната и списъка по Приложение №1 към Националния каталог от мерки (ПУРБ), т.е. само ако е изпълнено следното условие - за дейности, за които е въведен ограничителен режим, могат да бъдат допуснати само ако чрез конкретни изследвания (процедура по ОВОС) се докаже, че няма да въздействат върху състоянието на водите в зоната за защита и/или в резултат от тях няма да се наложи допълнително пречистване за осигуряване на необходимото качество на питейната вода*

1.2. По отношение на План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Дунавски район.

В района на гр. Костинброд и с. Петърч проектното трасе на скоростен път Монтана – София, попада в РЗПРН с име „р. Искър – гр. София (Софийско поле)“ и код

BG1_APSFR_IS_041. За РЗПРН са разработени карти на заплахата и риска от наводнения с граници на заливане при наводнения с вероятност за настъпване 20 г., 100 г. и 1 000 г.

В ПУРН 2022-2027 г. няма предвидени забрани, ограничения и мерки за намаляване на риска от наводнения относими за разглежданото ИП.

Заклучение: ИП за *„Изграждане на Скоростен път Монтана – София с тунел под прохода „Петрохан“*, е допустимо спрямо целите за намаляване на риска от наводнения заложиени в ПУРН 2022-2027 г. на Дунавски район.

ПУРБ и ПУРН за периода 2022-2027 г. са публикувани на интернет страницата на БДДР www.bd-dunav.org, секция „Управление на водите“.

2. Забрани и ограничения, предвидени в Закона за водите и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане, по отношение на този вид инвестиционни предложения и/или въздействия, в резултат от реализирането им

Използването на водите и водните обекти се осъществява при условията и по реда на Глава трета от ЗВ, в т. ч. при не нарушаване на обществените интереси и придобитите права (съгласно чл. 49 от ЗВ).

Част от проектните трасета попада в пояс II на СОЗ около РВ „Релкьов дол“, „Старата река“ и „Ширине“, съответно е необходимо да се спазват забраните, ограниченията и ограниченията при доказана необходимост посочени в Приложение № 1 към чл. 10, ал. 1 от Наредба №3, съгласно които в границите на пояс II се ограничава:

- *Изграждане на надземни и подземни строителни съоръжения с изключение на реконструкция и модернизация на основните водоснабдителни съоръжения;*
- *Прокарване пътища и магистрали;*
- *Изсичане на гори, с изключение на отгледна сеч.*

Съгласно разпоредбите на чл. 34, ал. 2 от Наредба № 3, осъществяването на дейности в границите на пояс II, за които е регламентирано ограничение се разрешава само, ако инициатора на дейността **с конкретни изследвания и оценка на въздействието върху околната среда** докаже, че дейността няма да доведе до негативни последствия за водоизточника.

Дейности свързани с ползване на водни обекти за изграждане на нови, реконструкция или модернизация на съществуващи системи и съоръжения за линейна инфраструктура, пресичаща водни обекти в т.ч. мостове, подлежат на разрешителен режим по реда на Глава четвърта от ЗВ, при спазване изискванията на подзаконовите нормативни документи, и в съответствие с НАРЕДБА за ползването на повърхностните води.

Изграждането на конструкции, инженерно-строителни съоръжения, постройки и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземните води, се извършва при условията и по реда на Закона за устройство на територията, при спазване на изискванията за опазване на подземните води съгласно Глава осма от ЗВ.

В случай на необходимост от изграждане на съоръжения за отводняване на тунелното съоръжение с цел защита от вредното въздействие на водите, следва да се има предвид, че изграждането на съоръжения за водовземане от подземни води и водовземането от подземни

води с цел отводняване на подземни води, подлежи на разрешителен режим по реда на ЗВ и наредба № 1/ 10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води.

За опазване на повърхностните и подземните води следва да се прилагат изискванията на Глава осма и Глава девета от ЗВ в т. ч. забраните в чл. 118а, ал. 1, чл. 134 и чл. 143 от ЗВ.

Потенциалните въздействия в резултат от реализиране на ИП са взети предвид при направените заключения за допустимостта в т. 1 от настоящото становище.

Заключение: В ЗВ и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане няма забрани за реализирането на ИП за *„Изграждане на Скоростен път Монтана – София с тунел под прохода „Петрохан“*, като за целта е необходимо спазване на разпоредбите на чл. 34, ал. 2 от Наредба № 3.

3. Информация за съществуващи или разрешени въздействия върху водното тяло в района, които трябва да бъдат взети предвид при последваща процедура по глава шест от ЗООС

Актуална информация за съществуващи или разрешени въздействия е налична в Регистри на издадените разрешителни, публикувани на интернет страницата на БДДР - <http://www.bd-dunav.org/content/registri/razreshitelni-i-resheniia/>.

4. Информация за свободните водни ресурси в частта от подземно водно тяло, от което се предвижда водовземане (чрез съществуващи или чрез нови съоръжения), опасността от замърсяване на подземните води в процеса на изграждане на нови тръбни (сондажни) кладенци и изисквания за предотвратяване на замърсяването

Съгласно представената към момента информация за ИП не се предвижда водовземане от подземни води.

5. Мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми

5.1. По отношение на повърхностните води

Въздействието от ползването на повърхностните водни обекти при изграждането на мостове и виадукти над водни обекти ще е краткотрайно с локален характер по време на строителния период. При спазване на превантивните мерки, планирани в ПУРБ 2022-2027 г. в Дунавски район, не се очаква реализирането на ИП, независимо в кой вариант - тъмносин или зелен вариант, да окаже дългосрочно негативно въздействие върху елементите за качество на водите и да доведе до влошаване на химичното и/или екологично състояние/потенциал на засегнатите от проекта повърхностни водни тела.

5.2. По отношение на подземните води

При прокопаване на тунелния участък при тъмносиния или зеления вариант, е възможно да се засегне един или повече водоносен хоризонт, разположен във всяко от подземните водни тела BG1G0000TJK044 и BG1G0000TJ046, при което да се създадат предпоставки за нарушаване на естествения количествен баланс в засегнатия водоносен хоризонт.

Съгласно представената информация преди пристъпване към изграждане на Скоростен път „Монтана – София“ с тунел под прохода „Петрохан“ ще бъде изработен разширен идеен проект с извършване на пълни инженерно геоложки проучвания.

С планираните в уведомлението за ИП предстоящи пълни инженерно геоложки проучвания, част от изработването на разширен идеен проект за „изграждане на Скоростен път Монтана – София с тунел под прохода „Петрохан“, ще се:

- установят водоносните хоризонти и тяхната взаимовръзка, карстови кухини, нивата на подземните води, посока и скорост на движение на подземните води, както и връзката с извори, реки и влажни зони;
- оцени риска от пресичане на карстови кухини, промяна на подземния воден режим, загуба на подземни води, поява на значителни водопритоци в тунела, както и въздействие върху карстови извори, вкл. и за питейно-битово водоснабдяване и зависими екосистеми.

Предвид всичкогореизложено на този първоначален най-ранен етап – уведомление за ИП „Изграждане на Скоростен път Монтана – София с тунел под прохода „Петрохан“, което предвижда: изработване на разширен идеен проект с извършване на пълни инженерно геоложки проучвания; ПУП-ПП за намерението и изграждане на скоростния път, независимо за кой от планираните варианти, тъмносин или зелен, не може да се даде окончателна и достоверна оценка на риска от реализацията на ИП върху количественото състояние подземните водни тела, засегнати от проекта.

БДДР ще се произнесе отделно на следващите етапи от процедурата по ЗООС, приложима за настоящото ИП (вкл. по ДОВОС).

5.2. По отношение на зоните за защита на водите

За предотвратяване на значителното въздействие върху зоните за защита на водите, предназначени за опазване на повърхностните и подземните води използвани за питейно-битово водоснабдяване, е необходимо прилагане на мярка DW_1 с действие DW_1_4 - Спазване на забрани и ограничения в СОЗ съгласно заповедта за определяне на зоната и списъка по Приложение №1 към Националния каталог от мерки (ПУРБ), т.е. само ако е изпълнено следното условие - за дейности, за които е въведен ограничителен режим, могат да бъдат допуснати само ако чрез конкретни изследвания (процедура по ОВОС) се докаже, че няма да въздействат върху състоянието на водите в зоната за защита и/или в резултат от тях няма да се наложи допълнително пречистване за осигуряване на необходимото качество на питейната вода.

Независимо от горното заключение БДДР с оглед на максимално достоверна оценка счита за целесъобразно настоящото ИП да се раздели на две отделни самостоятелни ИП, които да се реализират последователно, а именно:

1. ИП за инженерно геолошко проучване, което да приключи с предложение за конкретен вариант а трасето
2. ИП за реализация на Скоростен път Монтана – София с тунел под прохода „Петрохан“.

6. Заключение за приложимостта на чл. 93, ал. 9, т. 3 от ЗООС

Съгласно чл. 156е от ЗВ не е налице нарушение на закона в случаите, когато не е постигнато добро състояние на подземните води или не е предотвратено влошаване на състоянието им в резултат на изменение на нивото им.

Предвид гореописаното в т. 5 от настоящето становище въздействието върху подземните води, на този най-ранен етап – уведомление за ИП за „Изграждане на Скоростен път Монтана – София с тунел под прохода „Петрохан“, не може да бъде определено без извършване на планираните предстоящи пълни инженерно геоложки проучвания, част от изработването на разширен идеен проект за изграждане на скоростния път.

Съществува потенциална заплаха за непостигане/непредотвратяване на доброто количествено състояние на подземните води в резултат на изменение на нивото им. В тази връзка считам, че чл. 93, ал. 9, т. 3 от ЗООС е приложим за ИП за „Изграждане на Скоростен път Монтана – София с тунел под прохода „Петрохан“.

II. Информация за предположение за значително трансграничното въздействие върху повърхностни и/или подземни водни тела на територията на друга държава при реализирането на ИП „Изграждане на Скоростен път Монтана – София с тунел под прохода „Петрохан“

Съгласно ПУРБ 2022-2027 г. (информацията е част от *Раздел I Описание на характеристиките на Дунавски район за басейново управление*):

- Определените трансгранични повърхностни водни тела с Р Сърбия са както следва: водно тяло с код BG1WO100R001 – река Тимок от поречие „реки западно от река Огоста“ е част от западната граница на Р България и е гранична река с Р Сърбия; водно тяло с код BG1ER100R001 и водно тяло с код BG1NV200R1001 – съответно река Ерма и река Нишава, които пресичат границата на Р България с Р Сърбия;

- Не са определени трансгранични подземни водни тела с Р Сърбия. По границата с Р Сърбия са очертани подземните водни тела „Пукнатинни води в района на р. Ерма и р. Искър“ с код BG1G00000K2038, „Карстови води в Западния Балкан“ с код BG1G00000TJK044, „Карстови води в Годечкия масив“ с код BG1G00000TJ046, които се предвижда да бъдат предложени за обсъждане като част от общи трансгранични подземни водни тела.

1. Информация за предположение за значително трансграничното въздействие върху повърхностни водни тела на територията на друга държава при реализирането на ИП

Предвид гореописаното в т. 1 от настоящето становище, **определените трансгранични повърхностни водни тела с Р Сърбия, не попадат пряко в обхвата на проекта за „Изграждане на Скоростен път Монтана – София с тунел под прохода „Петрохан“.** В тази връзка считам, че не е налице предположение за значително трансграничното въздействие **върху повърхностните водни тела** на територията на друга държава при реализирането на ИП „Изграждане на Скоростен път Монтана – София с тунел под прохода „Петрохан“.

2. Информация за предположение за значително трансграничното въздействие върху подземни водни тела на територията на друга държава при реализирането на ИП

Предвид гореописаното в т. 5 от настоящето становище въздействието върху подземните води, **на този най-ранен етап – уведомление за ИП за „Изграждане на Скоростен път Монтана – София с тунел под прохода „Петрохан“, не може да бъде определено без извършване на планираните предстоящи пълни инженерно геоложки проучвания, част от изработването на разширен идеен проект за изграждане на скоростния път.**

Предвид горепосоченото БДДР към настоящ момент не може да предостави информация за предположение за значително трансграничното въздействие върху подземни водни тела на територията на друга държава при реализирането на ИП **„Изграждане на Скоростен път Монтана – София с тунел под прохода „Петрохан“.**

29.7.2026 г.

X Румелия Петрова

Директор
на Басейнова дирекция „Дунавски район“
Подписано от: RUMELIYA MARKOVA PETROVA